

Euryischia inopinata Masi löydetty Suomesta (Hymenoptera: Chalcidoidea: Aphelinidae: Eriaporinae)

Veli Vikberg

Vikberg, V. 2012: *Euryischia inopinata* Masi löydetty Suomesta [Euryischia inopinata Masi found in Finland](Hymenoptera: Chalcidoidea: Aphelinidae: Eriaporinae). – Sahlbergia 18(2): 34-35.

One female of *Euryischia inopinata* Masi, 1907 was found on 25.6.1988 in East Finland, North Karelia: Liperi, Honkalampi (V. Vikberg leg.). This is the first record of the species in Finland. The nearest earlier find is from Skåne, S. Sweden.

Veli Vikberg, Liinalammintie 11 as. 6, FI-14200 Turenki, Finland; veli.vikberg@aina.net

Suvun *Euryischia* Riley, 1889 lajeja on löydetty eniten Australiasta. Sieltä Queenslandista on kuvattu lähes kymmenen lajia. Pari lajia on kuvattu Intiasta ja trooppisesta Afrikasta. Ainoa palearktisella alueella esiintyvä laji *E. inopinata* löytyi ensin Italiasta (Masi 1907). Sen jälkeen tämä laji on todettu Euroopasta Moldovasta, Romaniasta, Slovakiasta, Ukrainasta (Krimin niemimaa), Unkarista ja Venäjältä Pohjois-Kaukasuksen alueelta (Trjapitzin 1978, 1988). Aasian puolella löytöjä on Kazakstanista Uralskin alueelta, Uzbekistanista ja Irkutskin alueelta Itä-Siperiasta Venäjältä. Pohjois-Euroopastakin laji on todettu Skoonesta Etelä-Ruotsista (Hansson 1991).

Hieman yllättäen yksi naaras löytyi kenttähaavinäytteestä 25.6.1988 Pohjois-Karjalan Liperin Honkalammelta (6948:3627). Tämän yksilön (Kuva 1) ruumiin pituus on 1.4 mm. Sen tanakka ruumis on lähes kauttaaltaan musta, lyhyet tuntosarvet ovat kärkiosastaan kellanruskeat, ja keski- ja takakannukset valkoiset.

Lajin kilvekkeen (mesoscutellum) ja takajalkojen rakenne muistuttaa kovasti *Elasmus*-suvun samoja ruumiinosia, minkä vuoksi se on viety heimoon Elasmidae (Trjapitzin 1978,

1988). Kuitenkin nykyinen käsitys on että suku *Euryischia* oikeasti kuuluu heimoon Aphelinidae ja siellä alaheimoon Eriaporinae (LaSalle ym. 1997). *E. inopinata* on ainoa alaheimon laji, joka on löydetty Euroopasta. Se on kasvatettu Pohjois-Kaukasuksen alueella kahden eteläisen *Leucopis*-kaksisiipilajin puparioista (Diptera: Chamaemyiidae): *L. glyphinivora* Tanas ja *L. caucasica* Tanas. Suomesta näitä kahta lajia ei ole todettu, mutta meillä esiintyy useita muita saman karpässuvun lajeja.

Kiitän Pekka Malista joka valokuvasi löytämäni mielenkiintoisen kiilukaisen.

Kuva 1. *Euryischia inopinata* Masi, naaras Liperistä.
Fig. 1. *Euryischia inopinata* Masi, female from Liperi, Finland. Photograph taken by Pekka Malinen.

Kirjallisuus

- Hansson, C. 1991: A catalogue of Chalcidoidea described by C. G. Thomson, with a checklist of Swedish species. – *Entomologica Scandinavica Supplement* No 38: 1-70.
- LaSalle, J., Polaszek, A., Noyes, J. S. & Zolnerowich, G. 1997: A new whitefly parasitoid (Hymenoptera: Pteromalidae: Eunotinae) with comments on its placement, and implications for classification of Chalcidoidea with particular reference to the Eriaporinae (Hymenoptera: Aphelinidae). – *Systematic Entomology* 22(2): 131-150.
- Masi, L. 1907: Contribuzioni all conoscenza dei Calcididi Italiani. – *Bollettino del Laboratorio di Zoologia Generale e Agraria della R. Scuola Superiore d'Agricoltura, Portici* 1: 231-295.
- Trjapitzin, V. A. 1988: Family Elasmidae (Elasmids), pp. 142-255. In: Medvedev, G. S. (ed.), *Keys to the insects of the European part of USSR. Vol. III Hymenoptera part II.* – Oxonian Press Pvt. Ltd., New Delhi, x + 1341 pp. [Käännös alkuperäisestä venäjänkielisestä teoksesta vuodelta 1978]